

PEPLI

CEIP DOCTOR VICENTE TRENCO

(MONCADA)

2022-2023

ÍNDEX

1. Justificació.

2. Objectius.

3. Intervencions educatives.

4. Avaluació.

5. Referències normatives.

6. Annex.

1. JUSTIFICACIÓ.

La competència d'un parlant en diverses llengües té una part comuna, formada per coneixements, capacitats, habilitats i estratègies relacionades amb la lectura i escriptura i amb l'aprenentatge dels continguts de les àrees no lingüístiques, que una vegada apreses en una de les llengües ja estan disponibles per a ser represes i reutilitzades en l'altra o les altres llengües del repertori personal. Es transfereixen els coneixements.

No és el mateix adquirir una bona competència en una llengua dominant com ara el castellà que en una llengua minoritzada com és el cas del valencià. La major presència social —especialment en els dominis formals— i la percepció per part dels parlants d'un major prestigi i valor d'ús del castellà, comporten una motivació, una pressió i una disponibilitat d'ocasions per a aprendre'l que no es dona en valencià. La solució, doncs, ha de ser **compensar des de l'escola** aquestes mancances en l'àmbit social. Des d'aquesta perspectiva, la conclusió és clara: si *realment* es volen aconseguir els mateixos objectius per a les dues llengües, cal prioritzar a l'escola l'ensenyament del valencià i convertir-lo en el vehicle d'instrucció majoritari per a tots els alumnes, valencianoparlants i castellanoparlants. Si aconseguim crear espais socials suficients per a les dues llengües (una ja els té), amb major facilitat se n'aprendrà una tercera (que ja va tenint el seu espai social en un món globalitzat, com en el que vivim).

Una part que l'alumne reprendrà, reutilitzarà i afermarà en castellà, més enllà de l'escola, en les innombrables ocasions en què la comunicació social, mediàtica i institucional el pressionarà per a fer-lo servir. Una pressió que obrarà escasses vegades en favor del valencià. Una llengua s'aprèn si s'usa des del primer dia en contextos significatius i emocionalment afectius

“Una llengua s'aprèn quan s'utilitza”. Nosaltres sabem que no només s'aprèn llengua a l'aula, amb el llibre, amb la pissarra digital, amb quadernets... Cal delimitar molt bé en quines àrees fa l'alumnat els seus aprenentatges en valencià, que els materials estiguen en valencià i millor si són d'editorials valencianes, que les biblioteques d'aula tinguen suficients recursos en valencià, que els programaris dels ordinadors estiguen en valencià, que el valencià tinga un ús assidu i pròxim, que amb el valencià innovem i

fem tractament integrat de llengües i continguts, que el professorat s'adreça en valencià correcte i normatiu a tot l'alumnat.

Canviant de llengua o maltractant-la comuniquem actituds negatives. Sabem fer estimar la llengua, i crear actituds de protecció i defensa del nostre patrimoni cultural i lingüístic. Per això hem de lligar l'educació a l'entorn i hem de dissenyar actuacions que afavorisquen la correlació entre escola i societat. Extraescolars en valencià: "Conèixer el país en la llengua del país", les setmanes culturals, setmanes del llibre, dies de l'arbre, dies solidaris... han de ser vehiculats en valencià. Les activitats que realitza o proposa l'AMPA, han de ser en valencià, ja siga *ballet*, pilota valenciana, futbet... Qui realitze les activitats ha de tindre una bona competència lingüística en valencià.

Les tradicions anuals, les festes, les nades, les cançons de botar a corda, els jocs tradicionals... han de formar part de les activitats on la llengua pròpia s'usa, on s'afavoreix l'aprenentatge col·laboratiu, i a més se'n gaudeix. Per donar normalitat a l'ús del valencià com a llengua cooficial que és, el centre participarà en el Premi Sambori, Cinema en valencià, en les Trobades, i en les activitats que ens oferisquen en valencià. Tot açò intenta "...assegurar que l'alumnat adquirisca en finalitzar l'educació bàsica una competència lingüística **igual** en valencià i en castellà".

Dins d'aquest àmbit normatiu l'escola ha d'assumir el compromís de convertir-se en un espai integrador i ha de crear l'entorn necessari que compense la mínima presència del valencià en l'activitat social i en els mitjans de comunicació de masses.

El Projecte de la nostra Escola és un pla d'actuació que, a partir de l'anàlisi de les possibilitats del context i de l'ús real del valencià, estableix uns objectius que busquen augmentar la presència de la llengua minoritzada com a llengua vehicular, de relació i d'ús en tots els àmbits pedagògics, de gestió, de convivència i de relació en el seu entorn. Un projecte on es tindrà en compte que l'objectiu final de tot el procés ha de ser la normalització plena del valencià, un domini equilibrat del castellà i una competència funcional de la llengua estrangera.

2 . OBJECTIUS.

El Programa d'educació plurilingüe i intercultural desenvolupat en aquesta llei té els objectius següents:

1. Garantir l'alumnat del sistema educatiu valencià l'assoliment d'una competència plurilingüe que implique:

a) El domini oral i escrit de les dues llengües oficials, el domini funcional d'una o més llengües estrangeres i

el contacte enriquidor amb les llengües i cultures no curriculars però pròpies d'una part de l'alumnat.

b) La curiositat per les llengües, i els coneixements sobre com són i com funcionen, els procediments per

a la construcció d'aquests coneixements a partir de l'observació, manipulació i comparació de les diferents

llengües presents en l'aula, i des d'una perspectiva crítica sobre com s'usen.

2. Garantir la igualtat d'oportunitats de l'alumnat del sistema educatiu valencià i la seua integració en el sistema educatiu i en la societat valenciana:

a) Garantint el dret de tot l'alumnat a assolir el seu màxim potencial pel que fa al coneixement i a l'ús

de les llengües, independentment de la procedència sociocultural de les famílies, de les competències comunicatives, de les experiències culturals amb què arriben al centre, i de les seues aptituds i estils d'aprenentatge.

b) Formant l'alumnat per a la convivència i per a integrar-se com a ciutadà de ple dret en una societat multilingüe i multicultural.

Més concretament el que volem aconseguir és:

1. Proporcionar als alumnes i les alumnes una competència plurilingüe que compregui el domini profund i equipotent de les dues llengües cooficials, el domini funcional d'una llengua estrangera i el contacte enriquidor amb les llengües i cultures no curriculars però pròpies d'una part de l'alumnat.
2. Convertir els alumnes i les alumnes en aprenents estratègics i autònoms de llengües, i motivats per a aprendre'n durant tota la vida.
3. Aconseguir que tots els alumnes i les alumnes desenvolupen la seua potencialitat màxima pel que fa al rendiment lingüístic i acadèmic, i aconseguisquen la plena integració escolar i social, independentment de la seua procedència geogràfica, del nivell sociocultural de les famílies, de les competències comunicatives i experiències culturals amb què arriben al centre, i de les seues aptituds i estil d'aprenentatge.
4. Aconseguir que l'alumnat utilitze un llenguatge no sexista i no androcèntric. Superar tota mena d'estereotips i fomentar actituds crítiques davant continguts de risc que denigren les persones per motius de sexe o que l'associen a imatges tòpiques que es converteixen en vehicle de segregació o desigualtat.

3. INTERVENCIONS EDUCATIVES.

3.1. INTERVENCIÓ DIDÀCTICA A L'AULA.

3.1.1. MOMENT I SEQÜÈNCIA D'INTRODUCCIÓ SISTEMÀTICA DE LA LECTOESCRITURA.

- L'aprenentatge de l'escriptura i de la lectura es realitza de manera interactiva i s'ha d'encabir en un marc de construcció de sentit. La funció comunicativa de la llengua, la comprensió i l'expressió són els eixos essencials sobre els quals s'han de realitzar estos aprenentatges.
- Al mateix temps que s'estructura el llenguatge oral el món social ofereix a l'alumnat objectes i situacions on l'escrit està present. L'aprenentatge de la llengua escrita s'ha de considerar a l'Educació Infantil no com un treball sistemàtic d'una sèrie d'activitats perceptiu motrius "preparatòries per a...", sinó com un objecte de coneixement on el xiquet realitza tot un esforç intel·lectual en pensar i emprar les estratègies específiques per a comprendre la naturalesa del sistema.
- L'aprenentatge formal de la lectura i l'escriptura es farà en primer lloc en valencià i quan es dominen els aspectes bàsics s'introduirà en castellà. En fer l'aprenentatge de la lectoescriptura en valencià en Educació Infantil i primer cicle de Primària aconseguirem que els alumnes adquirisquen una competència lingüística en valencià que facilitarà la transferència d'habilitats lingüístiques per a l'aprenentatge del castellà.
- L'aprenentatge formal del llenguatge escrit en anglès s'introduirà a partir del segon nivell del primer cicle d'Educació Primària.

Altres consideracions del centre:

- El tractament sistemàtic de la lectoescriptura seria introduït inicialment en valencià i, posteriorment, a partir de 1r. de primària, en castellà donat que *"l'oportunitat de llegir i escriure, una vegada n'hagen après els i les alumnes, serà molt més gran en castellà i els col·locarà en situacions lectoescriptores amb molta més freqüència en la vida diària..."*(V. Pascual).

- Les habilitats comunicatives (interacció, escolta, parla, lectura, escriptura, comprensió, interpretació i traducció) seran tractades de manera integrada.
- La competència d'un parlant en diverses llengües té una part comuna, formada per coneixements, capacitats, habilitats i estratègies relacionades amb la lectura i escriptura i amb l'aprenentatge dels continguts de les àrees no lingüístiques, que una vegada apreses en una de les llengües ja estan disponibles per a ser repeses i reutilitzades en l'altra o les altres llengües del repertori personal.
- Les activitats no han de ser analítiques i descontextualitzades, sinó que han d'estar integrades dins d'unitats més complexes: projectes orals, de lectura i d'escriptura, tasques, seqüències...
- Pel que fa a la llengua estrangera, en primer lloc es desenvoluparà la competència oral. El tractament sistemàtic, comunicatiu i estratègic de la lectura i escriptura serà posterior i es partirà d'habilitats i estratègies ja apreses en les altres llengües del currículum.

3.2. ACTUACIONS GENERALS I ESPECÍFIQUES DISSENYADES EN FUNCIO DE LA REALITAT LINGÜÍSTICA DE L'ALUMNAT.

Tractament específic del valencià com a llengua minoritzada:

- Compensar la falta de presència social amb l'ús vehicular i social prioritari dins de l'escola.
- Incloure la motivació i les actituds positives envers el coneixement i ús del valencià com un element essencial del currículum.
- Promoure la interacció en valencià entre l'alumnat.
- Crear en el centre contextos d'ús prioritari del valencià. (Donat que el seu ús social no és necessari per a l'alumnat no valencianoparlant.)
- Establir mitjans per a passar dels usos lingüístics col·loquials informals als orals/escrits formals.
- Aprofitar els elements propis del nostre entorn físic, social i cultural per a fer-ne un element bàsic del currículum del valencià.

-Promoure la fluïdesa en l'expressió oral, l'hàbit de recepció dels mitjans de comunicació i de productes culturals, i la presència de l'oci infantil.

-Fer-ne un instrument per a la investigació i l'anàlisi.

-Utilitzar de forma habitual per al seu aprenentatge les tecnologies de la informació i de la comunicació.

Enfocament plurilingüe:

Un plantejament global de l'ensenyament i ús vehicular de totes les llengües exigirà enfocaments plurilingües en línia amb la proposta del Consell d'Europa a través del [Marc europeu comú de referència per a les llengües](#), especialment els enfocaments plurilingües integrats: *el Tractament Integrat de les Llengües (TIL)* i *El Tractament Integrat de les Llengües i els Continguts de les àrees no lingüístiques (TILC)*.

Tractament integrat de llengua i contingut:

L'aprenentatge lingüístic dels alumnes és competència de totes les àrees donat que la llengua és l'instrument comú a través del qual es vehiculen els continguts de totes les àrees. Alguns dels elements sobre els quals el professorat de les ANL haurà de prendre decisions són:

- Principals objectius lingüístics de les ANL. (Àrees No Lingüístiques)
- Principals continguts que es poden treballar en les ANL. (Entre les quals destaquen les habilitats de comprensió i d'expressió oral i escrita.)
- Nivell de llengua utilitzat pel professorat.
- Continguts actitudinals que s'han de treballar a les ANL
- Tipus d'activitats que afavoreixen el desenvolupament de la competència lingüística en les ANL.
- Criteris d'avaluació que calen introduir en les ANL que contempen aspectes lingüístics.

Continguts de llengua que s'han de treballar en les ANL. (Vicent Pascual)

Gèneres de text:

- Orals: debat, exposició a l'aula, desenvolupament d'un tema, posada en comú...
- Escrits: treball monogràfic, unitat, mural, entrada d'una enciclopèdia...

Tipus de discurs:

- Parla col·laborativa; narració d'un fet històric; descripció d'una ferramenta, d'un moble, d'un monument o d'un mineral; instruccions; explicació d'un fenomen; argumentació d'un punt de vista...

Habilitats de lectura i escriptura:

- De lectura: Identificar el tema, les idees principals i els detalls; utilitzar els coneixements sobre els gèneres i els tipus de text per a comprendre; diferenciar fets i opinions; integrar la informació de suport visual (mapes, gràfics, fotos...) amb el text verbal; valorar la qualitat de les idees del text; jutjar el propòsit de l'autor/a i les conclusions; etc.
- D'escriptura: planificar, documentar-se, elaborar un esborrany i revisar-lo; desenvolupar les idees principals i continguts d'acord amb el propòsit i el destinatari; organitzar el text de manera que tinga una introducció atractiva, un desenvolupament lògic i efectiu de les idees, i una conclusió satisfactòria; incorporar elements visuals i sonors; incorporar al text informació d'altri mitjançant cites, paràfrasis o resums...

Llenguatge:

- Aspectes lèxics, gramaticals i ortogràfics propis del llenguatge de les àrees.

Altres llenguatges:

- Tipogràfics: tipografia i compaginació, gràfics, mapes, diagrames, plànols, dibuixos...
- Multimèdia: hipertext, animació, música,...

Processament de la informació:

- Estratègies: localitzar informació, seleccionar-la, valorar-la, organitzar-la, reelaborar-la i comunicar-la.

- Recursos: Biblioteca, internet, documents multimèdia...

Tècniques de treball i estudi:

- Prendre nota, fer esquemes i mapes semàntics, fer preguntes, demanar aclariments, participar en el treball de grup, preparar una exposició o debat, etc.

Incorporació de l'ús vehicular en llengua estrangera.

L'ideal és una incorporació primerenca mitjançant el seu ús vehicular amb una metodologia AICLE (Aprentatge Integrat de Continguts i Llengües Estrangeres) i un temps suficient de l'horari escolar.

AICLE és CLIL (Content and Language Integrated Learning) en anglès "fa referència a situacions en les que àrees o parts d'àrees s'ensenyen a través de la llengua estrangera amb un doble objectiu: l'aprenentatge de continguts i l'aprenentatge simultani de la llengua estrangera" (Marsh 1994).

L'èmfasi no és en l'ensenyament de la llengua, sinó en l'ús de la llengua estrangera com a mitjà de comunicació. D'aquesta manera, l'aprenentatge d'una llengua estrangera és motivador per als aprenents perquè la llengua es converteix en una eina per aconseguir informació. AICLE, a més, genera una actitud positiva envers els parlants d'una llengua estrangera i la seva cultura.

Es procurarà que els continguts que s'hi treballen tinguin el grau d'exigència cognitiva i de contextualització necessaris per a ser adquirits a partir de la competència parcial que tenen els i les alumnes (V. Pascual).

Algunes claus: (Pilar Pérez i Vicent Roig)

- En el temps destinat a l'anglès, comunicar-se sempre en anglès.
- Crear contextos en els quals la llengua s'usa significativament. (Amb contextos significatius, informació extralingüística i oportunitats de dialogar, crearem les condicions per a que els xiquets i xiquetes utilitzen de manera significativa la

llengua que desconeixen i que estan aprenent. A l'educació infantil, les rutines juguen un paper essencial en l'aprenentatge per diverses raons, especialment perquè donen seguretat, creen situacions predicibles que poden anticipar...)

- Garantir la comprensió, assegurant el coneixement per part de l'alumnat de la situació de comunicació.
- Mantenir l'atenció per a que l'alumnat s'implique emocionalment en l'aprenentatge.
- Fer ús de les possibilitats que ofereixen les TIC.
- Estendre l'ús de la llengua estrangera.

4. AVALUACIÓ.

Són objectes d'avaluació:

- ✓ **L'alumnat:** quant al grau d'adquisició individual de continguts actitudinals, procedimentals i conceptuals (mitjançant l'observació diària de les intervencions orals, proves objectives, qüestionaris, tests). I la seua actitud envers les llengües.
 - ✓ **El/la docent:** quant a la seua tasca, tant metodològica com tutorial, i en el seu treball d'equip amb la resta del professorat de l'àrea de llengües, mitjançant un seguiment periòdic dels resultats obtinguts i els objectius fixats, una reflexió individual i en cicle del procés d'ensenyament, la metodologia emprada, els recursos, la planificació i adequació dels continguts i activitats a l'alumnat i a la dinàmica de l'aula.
-
- L'avaluació es realitzarà de forma continuada i no circumstancial, en observar un canvi, en acabar un bloc de continguts, en un moment determinat dins del procés d'aprenentatge, diàriament, en finalitzar un trimestre, en finalitzar un curs i/o en finalitzar un cicle.
 - Se seguiran, doncs, les tres fases del procés d'avaluació: avaluació inicial, avaluació formativa o processual i avaluació final.
 - L'avaluació serà contextualitzada perquè siga útil, tant per a qui avalua com per a qui és avaluat, partint de la realitat concreta, de les necessitats pròpies, del

moment personal o evolutiu en què es trobe l'alumnat, de les mancances i limitacions, de les expectatives i interessos socials del centre.

- L'avaluació serà individualitzada, perquè cada alumna i alumne és una realitat diferent; l'alumnat serà el vertader protagonista del seu aprenentatge i, per tant, participarà també en la pròpia avaluació. Tota la informació referida a l'alumnat, al grup-classe, a la dinàmica de l'aula, haurà d'arribar a les famílies corresponents i a l'alumnat mateix.
- En totes les àrees, però més concretament en l'àrea de llengües (on l'observació diària del nivell comunicatiu de l'alumnat en qualsevol de les dues llengües és més fàcil en el sentit que utilitzem les llengües per a comunicar-nos), l'avaluació serà contínua i formativa i podrà ser utilitzada per a orientar i dirigir de forma adequada el procés.

5. REFERÈNCIES NORMATIVES.

Llei 4/2018 DE 21 DE FEBRER DE LA GENERALITAT VALENCIANA PER LA QUAL ES REGULA I ES PROMOU EL PLURILINGÜÍSME EN EL SISTEMA EDUCATIU VALENCIÀ.

(Article 13 PLC)